5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXII.—N-rul 329 6 PAGINI SAMBATA 29 NOEMBRIE 1914

ICGB

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ABONAMENTE

ROMÂNIA		STRĂINĂTATE
Lei		Lei
4.65	3 luni	10.-
9.15	6 luni	20.-
18.-	Un an	40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
Inserţii şi reclame, 50 linia
Anunţuri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11. Brezoianu 11

ROMANIA PARGHIA SITUAŢIEI DIN BALCANI

Ruşii minează coastele mării Negre

România şi problema Serbiei

de GENERALUL CRAINICEANU

Mica, dar eroica armată sârbă s'a retras pe teritoriul ei.

In admirabilul ei avânt, ea a comis, cred, o greşală dela început, voind să facă strategie ofensivă, în loc de strategie defensivă şi tactică ofensivă. Ofensiva cere efective şi aprovizionări superioare, continue şi constante. Nici armata germană, nici toate celelalte n'au fost în stare să-şi urmeze ofensiva, fără de care războiul nu poate fi decisiv.

Cu puterile ei restrânse, dar cu bravura cu care — ca şi Belgia — a uimit lumea întreagă, armata sârbă ar fi bătut necontenit pe austro-ungari la fruntarii. Cum în altă parte avea să se decidă rezultatul războiului, era de ajuns ca armata sârbă să-şi păstreze teritoriul, să-şi ocrotească forţele şi să toace necontenit pe nimic. In 1877, Osman paşa cu 60 mii oameni a ţinut în loc patru luni armata ruso-română şi dacă, la un moment dat, ar fi luat ofensiva, ea ar fi fost aruncată în Dunăre.

Dar nici acum partida nu este pierdută.

Platoul Serbiei se ridică dela Dunăre şi Sava spre sud, unii munţi tăiaţi de ape şi acoperiţi cu păduri întinse, oferă apărării poziţiuni admirabile. Masivele Rudnic, Capasnic, Javor, Golubinia.. cu văile Ibarului, Moravelor şi altele pot îngropa mulţi vrăjmaşi.

Cu toate acestea să presupunem, că armata va fi învinsă şi că Serbia va fi ocupată cel puţin în parte. Atunci comunicaţiunile noastre cu Egeea vor fi tăiate, iar Bulgaria, completându-şi materialul din Austria, va putea eşi din neutralitate.

Ce e de făcut?

Mai întâiu, până acum, nici Tripla Inţelegere, nici România, nici Italia n'au putut stabili o înţelegere în Balcani. Bulgarii cer prea mult, foarte mult, iar vecinii oferă prea puţin şi Grecia nimic!

Cu toate acestea. o neutralitate trebuincioasă se plăteşte totdeauna. Chiar Rusia în 1877 a plătit neutralitatea Austro-Ungariei cu preţul Bosniei şi Herzegovinei, din care jumătate în socoteala „turcului“ şi jumătate în a panslavismului.

Din nenorocire, o neutralitate a Bulgariei nu se poate dobândi chiar în presupunerea - cu totul ipotetică şi personală — că Grecia i-ar ceda Cavala şi Seres, — Serbia o parte din Macedonia până la Ichtip, — iar România un triunghiu cu baza pe Mare şi cu vârful la punctul de fruntarie actua'ă pe Dunăre, adică oraşele Dobrici şi Balcic. Toate acestea, în schimbul foloaselor unui bloc balcanic în sudul Europei.

Cauza — după credinţa mea— este că Bulgaria, în urma războiului cu Aliaţii, s'a grăbit să se apropie de Turcia şi de Austro-Ungaria contra vecinilor săi, spre a-şi răzbuna la timp. Acum poate să regrete ceea ce a făcut, căci războiul central poate să nu-i aducă nici un profit. dar nu mai are ce face.

Aşa stând lucrurile, Grecia, spre a putea da ajutor sârbilor, cere ca Tripla Inţelegere şi România să-i garanteze neutralitatea Bulgariei.

Or, această garantare ar însemna deja pronunţarea României într'un sens şi eşirea ei imediată din neutralitate.

Atunci România ar înceta de a mai fi stăpână pe hotărîrea ei şi pe momentul acţiunii. Mai mult, această garantare în favoarea Serbiei ar însemna o amenintare de război contra Bulgariei şi în cele din urmă chiar războiul. căci ura ei contra Ser[illegible] ar scoate-o din neutralitate.

Dar România, în principiu, nu poate voi un război în Balcani. Ea nu va ataca pe bulgari decât atunci când ei ne vor provoca. Numai periclitarea intereselor noastre supreme ne ar arunca în Peninsula balcanică.

România trebue să rămână absolut stăpână pe voinţa şi acţiunea ei. România trebue să-şi aleagă singură teatrul, direcţiunea şi momentul acţiunii. Fie la sud, fie la nord, fie la vest către Serbia, ea trebue să-şi aleagă calea. Politica războiului va îndrepta operaţiunile strategice ale armatei, aşa ca să satisfacă la toate cerinţele.

Durerea noastră pentru soarta Serbiei este tot aşa de mare ca şi a acelei prese care — prin ameninţări şi insulte — voeşte a ne „trece Dunărea“!

De altminteri, situaţiunea Serbiei nu este disperată. Ea va rezista încă mult timp. Puterile şi mijloacele Triplei Inţelegeri sunt mari. Grecia chiar este destul de puternică spre a ajuta pe sârbi, cu cari sunt legaţi prin alianţă.

In orice caz, soarta Serbiei şi Bulgariei nu se va hotărî în Peninsula balcanică, ci aiurea.

Cu toate acestea, poate azi, poate mâine împrejurările şi voinţa liberă a României pot aduce ceeace i se cere azi prin garanţie.

Asta e părerea mea în ceeace priveşte problema Serbiei. România nu poate voi, în condiţiunile actuale, un război în Peninsula balcanică.

Deci, calm, unire şi sfaturi fără supărare, de o parte şi de alta.

M. S. REGELE FERDINAND AL ROMANIEI
după ultima fotografie

Pe frontul oriental

Comunicat oficial austriac

Viena, 26.— *Comunicatul oficial din 26 zice: In Galiţia de apus, atacul nostru e în curs.*

In Polonia, liniştea mai continuă pe întreaga secţie de sud a frontului. Atacurile neîncetate ale duşmanului în regiunea Petrokow au dat greş acum ca şi mai înainte.

Săptămâna trecută. 2800 ruşi au fost capturaţi. Mai spre nord, germanii urmează cu succes operaţiunile lor. (K. B.).

Cum au ocupat germanii oraşul Lodz

Petrograd, 26. — **Comunicatul german zice că ruşii ar fi avut pierderi enorme când au evacuat Lodz.**

Increderea pe care acest comunicat o merită reese din faptul că trupele ruseşti au părăsit Lodz pe la miezul nopţei în 23 Noembrie, pe când germanii au mai rămas nemişcaţi timp de 15 ore în faţa tranşeelor noastre goale, unde în atacurile lor au pierdut peste zece mii de soldaţi, neîndrăznind să înainteze. Numai la orele 3 după amiazi, germanii constatând că nu mai aveau pe nimeni în faţa lor au intrat în oraş.

Schimbând poziţiunile noastre în regiunea oraşului Lodz, nu am pierdut nici un soldat; am intreprins această manevră numai după ce am stabilit că germanii au renunţat cu totul să continue atacurile lor în acest district.

Manevra noastră a fost absolut independentă de orice ofensivă a duşmanului. (Westnik).

Comunicat german

Berlin, 26.— *Marele Stat major anunţă dela marele cartier general in ziua de 26 dim.:*

Din Prusia de răsărit nu avem nici o ştire proaspătă.

In Polonia de nord. trupele noastre se ţin într'un contact strîns cu ruşii, care s'au oprit pe nişte poziţiuni puternic întărite situate lângă albia râului Iargu.

Luptele mai continuă în împrejurimile oraşului Lowicz.

In Polonia de sud. trupele austro-ungare şi germane au atacat de curând pe duşman.

(Ss. Comandamentul superior al armatei. (Wolffbureau).

Infrângerea

trupelor austriace în Serbia

— Marea victorie a armatei sârbeşti Sârbii au reocupat Valievo şi Pozega şi au făcut 20.000 prizonieri. Austriacii se retrag în dezordine. —

Niş, 26. — **Ofensiva noastră continuă într'un mod victorios, pe tot frontul duşmanul continuă să fugă în cea mai mare dezordine. In zilele de la 20—24 Noembrie am capturat 95 ofiţeri, 15.742 soldaţi prizonieri, am mai luat 28 tunuri de câmp, 11 de munte, 9 obuziere de munte, 7 afete de tunuri de munte, 7 afete de obuziere de munte, 36 mitraliere, 10.000 de puşti, 46 trăsuri pline cu muniţiuni, 19 trăsuri încărcate cu material de război, 10 trăsuri mari ale serviciului sanitar, 4 ambulanţe, 600 de căruţe, un mare număr de cai, boi, cuptoare de câmp, material telegrafic, etc.**

Prada făcută azi nici nu s'a putut inventaria toată. Prizonierii sosesc mereu la Niş. In acest oraş sunt 15 mii prizonieri austriaci. (Biroul Presei).

Niş, 26. — ***Ora 9 şi 20. — In ziua de 24, armata din Ujitze, care urmăreşte pe duşman fără nici un răgaz, a ocupat Pozega şi înaintează spre Ujitze.***

Pe frontul de nord-vest, urmărirea duşmanului continuă pe întreaga linie, mai ales la aripa noastră stângă şi la centru; duşmanul se retrage cu cea mai mare repezeală în faţa coloanelor noastre.

In ziua de 24 am capturat 26 ofiţeri, 6.372 soldaţi prizonieri; am luat 28 tunuri de câmp, nu tun de munte, un obuzier de munte, 15 afete de obuziere, 50 chesoane pline de muniţiuni, 640 trăsuri dintre care 44 pline cu muniţiuni, 327 cai şi două trăsuri ale tezaurului militar, fără a socoti o mare cantitate de puşti, de muniţiuni pentru infanterie, material telegrafic, bagaje de ofiţeri şi arhivele militare.

La Gukoşo, am capturat un întreg depou de artilerie.

Nu se semnalează nimic de pe frontul de nord.

Corpurile 15 şi 16 de armată austro-ungară şi cea mai mare parte din corpul 13 austriac au fost înfrânte.

Armata noastră a ocupat Valievo şi Pozega. Valievo a fost reocupat în ziua de 25 seara. Duşmanul a încercat să apere acest oraş, dar, în faţa atacului fără de teamă al trupelor noastre, el s'a retras. (Biroul Presei).

Sârbii consideră decisivă lupta din munţii Rodnik

Niş, 26 (sosită 27).— ***In faţa marei superiorităţi numeerice a armatei austriace, armatei sârbeşti i-a trebuit aproape o lună să se retragă spre a putea primi lupta definitivă în condiţiunile pe ca rle va judeca ea favorabilă. In sfârşit, pe contraforturile munţilor Rodnik, s'a dat lupta decisivă. A ţinut 6 zile, dela 20 la 25 ş s'a terminat cu completa înfrângere a armatei austriace în această luptă.***

Lupta s'a dat pe un front de peste 100 km. şi a fost foarte crâncenă. Pierderile noastre au fost mari, dar ale duşmanului sunt enorme. Se poate zice că corpurile 15 şi 16 formând aripa dreaptă inamică au fost complet sdrobite.

Am făcut peste 100 ofiţeri şi peste 20.000 soldaţi prizonieri, am luat peste 70 tunuri, peste 50 mitralieze, un drapel, o cantitate enormă de material de războiu, de material sanitar, de aprovizionare şi altele. Pe tot frontul inamicul se retrage în cea mai mare dezordine făcând toate sforţările spre a fugi din faţa trupelor noastre victorioase, cari îl urmăresc pas cu pas, cu baioneta în coastă. Sârbii s'au întors în Valjevo şi Ujiţe.

Se poate zice că ofensiva austriacă, ce s'a făcut cu mare bogăţie de reclamă, s'a prăbuşit într'o catastrofă dezastroasă pentru armata austriacă. (Biroul Presei).

România pârghia situaţiei din Balcani

Roma, 27 Noembrie

Foarte bună impresie a făcut în publicul italian manifestaţiile românilor în favoarea Italiei. Cercurile politice din localitate urmăresc cu cel mai viu interes atitudinea României faţă de complicata situaţie balcanică. Se consideră că România este astăzi pârghia situaţiunei din Balcani. Opinia publică italiană îşi dă bine seama de interesele comune ce au de apărat cele două ţări şi de legăturile ce ar trebui să armonizeze politica Italiei cu cea a României. (A. .T I.)

Corpurile Legiuitoare

CAMERA

— *Şedinţa de la 27 Noembrie 1914* —

Prezidează d. Ferechide.

Condoleanţele Parlamentelor străine pentru moartea Regelui Carol

D. Ferechide *dă citire adreselor de condoleanţe pentru moartea Regelui Carol primite din partea Camerelor din Atena, Budapesta şi Roma.*

Adresa Camerei din Budapesta a fost primită în tăcere.

Adresa Camerei elene a fost viu aplaudată, iar cea a Camerei italiene a fost primită cu mare entuziasm şi aplauze îndelungate.

D. Ferechide citeşte apoi o adresă şi din partea Reichstagului german.

La această adresă, spune d. Ferechide, voi răspunde în numele Camerei, că suntem măguliţi de sentimentele exprimate şi că gloria Regelui se resfrânge şi asupra ţării. (Câtiva deputaţi aplaudă).

Manifestaţie pentru Italia

D. preşedinte citeşte apoi raportul asupra şedinţelor Camerei şi Senatului italian.

Citirea discursurilor e des întreruptă de aplauzele entuziaste ale Camerei.

Cuvântarea d-lui Ferechide

Sunteţi, desigur, emoţionaţi de aceste manifestări ale parlamentului italian, spune d. Ferechide. Din ele reese o caldă iubire pentru poporul român. (Aplauze). *Cu atât mai mult suntem fericiţi cu cât sentimentele Camerei italiene sunt în acord şi cu sentimentele noastre şi cu interesele ţării noastre.* (Bravo! Aplauze). *Voi comunica parlamentului italian sentimentele d-stră.*

Cuvântarea d-lui ministru de externe

D. Em. Porumbaru. — **Guvernul se asociază la sentimentele d-stră faţă de toate adresele ce vi s'au făcut. In ce priveşte în special manifestările guvernului şi Camerei italiene, guvernul a şi mulţumit guvernului italian şi e fericit că acum va putea reînoi şi în numele d-stră recunoştinţa noastră pentru sentimentele manifestate faţă de noi. Suntem fericiţi de câte ori vedem că Italia ia parte la bucuriile şi durerile noastre şi manifestarea d-stră de azi este o dovadă de unanimitatea ce există în această privinţă între guvern, parlament şi ţara întreagă.** *(Aplauze, bravo! Trăiască Italia!)*

Cuvântarea d-lui Istrati

D. dr. Istrati. — *Suntem fericiţi de câte ori vedem manifestări de simpatie faţă de noi din partea ori-cui, dar suntem mai ales fericiţi când vedem asemenea manifestări din partea Italiei. Dacă este un popor care ne-a fost în totdeauna devotat e poporul italian. Când s'a făcut unirea principatelor noastre, Italia a fost cel dintâi stat care a recunoscut aceasta,* (Aplauze). *Tot Italia a fost cea dintâi care să recunoască independenţa ţării.* (Aplauze). *La 1906. când am avut expoziţia, Italia a trimis o comisie specială la noi şi ne-a trimis lupoaica. Italia ne consideră ca străjerii latinităţii aci în Orient. Şi această idee ne dă nouă forţa şi rostul în această parte a orientului.*

Noi să spunem că prin economiile noastre şi prin jertfa noastră de sânge să refacem aci Dacia Traiană şi să înălţăm aci Columna lui Traian. (Aplauze, bravo!) *Şi să dorim Italiei, ca alături de Franţa, sora ei latină să-şi realizeze şi ca aspiraţiunile ei legitime. Oratorul aduce apoi elogii Regelui Italiei.*

Dela moartea lui Napoleon al III-lea, spune oratorul. — să-i fie ţărâna uşoară — care reprezinta ideia latinităţii, regele Italiei este singurul care reprezintă această idee. Toţi dela copil până la bătrân să urăm Italiei mărirea ei şi să strigăm din adâncul inimei: **Eviva Italia!** (Aplauze. se manifestează îndelung pentru Italia).

*

D. preşedinte face apoi cunoscut moartea deputatului Dimitrie Atanasie.

Camera ascultă în picioare.

D. *D. Ghica* depune o propunere semnată de mai mulţi deputaţi prin care se cere ca bustul lui Dimitrie Sturdza să fie aşezat în incinta Camerei.

Se admite.

Şedinţa se ridică.

STAREA

IMPARATULUI WILHELM

Berlin, 27. — Impăratul n'a putut încă părăsi patul, dar a ascultat raportul şefului statului major asupra situaţiunei pe teatrele de războiu. (W. B.)

Buletinul războiului

pe ziua de 25 Noembrie

I. PE TEATRUL OCCIDENTAL, ambele comunicate — francez şi german — constată că nu a avut loc nimic important. Se vede că aliaţilor le convine mult mai bine această tactică de temporizare, cu care uzează pe germani, fără a alerga la riscul unei bătălii decisive. Totuşi, după părerea noastră, inacţiunea aliaţilor pe acest teatru, aduce mai mult bine de cât rău germanilor, întru cât le permite manevre pe linii interioare a corpurilor de armată de întâia linie, cu cari duc, operaţiunile ofensive, azi în contra ruşilor, pentru ca mai târziu, după ce vor fi putut obţine un rezultat pozitiv pe teatrul oriental să le readucă pe teatrul de vest.

II. PE TEATRUL ORIENTAL. — Luptele de pe acest teatru nu au pronunţat încă de partea cui va fi succesul.

Pe de o parte, germanii au cucerit Lodz. De altă parte, cele două armate germane, cari luptă la aripele centrului german am situaţiuni strategice diferite.

In urma ocupărei de către ruşi a oraşului Plock (pe Vistula la 65 km. vest de Novogeorgievsk) armata germană de pe aripa stângă aflată între Gombin şi Berziny este ameninţată a fi tăiată de Kutno.

Armata din extrema dreaptă, luptând la Sud de Lodz, între Rzgow şi Tuszyn a scăpat de un dezastru sigur, în urma cucerirei Lodzului de germani: în adevăr, ruşii cucerind oraşul Lask, la Sud vest de Lodz, tăiau retragerea aripei sudice germane spre Kaliş. Aici încă au loc lupte crâncene, cari vor decide dacă ocuparea Lodz-ului înseamnă mare lucru, numai în cazul când germanii vor ieşi victorioşi.

Din Prusia Orientală şi Galiţia nimic nou important.

III. PE TEATRUL SUDIC, sârbii anunţă victorii în Nord Vest. Trebue a aştepta confirmarea lor, pentru a vedea ce urmări strategice au asupra întregului front.

Muntenegrenii, după informaţiuni italiene, ar pregăti un atac spre Grab (Sudul Herzegovinei) şi apoi de aci să înainteze în Dalmaţia spre Raguza. In aceste operaţiuni, vor putea avea un ajutor mai efectiv din partea flotei franceze.

V.

Ruşii minează

coastele mărei Negre

Petrograd, 27. — ***Guvernul imperial rus aduce la cunoştinţa navigaţiunei neutre că cerinţele militare îi impun să depue mine în dreptul coastelor şi porturilor ruseşti şi turceşti din marea Neagră. Guvernul imperial crede că în aceste condiţiuni navigaţiunea neutră în marea Neagră ar putea fi în pericol. In orice caz, guvernul declină orice responsabilitate pentru accidentele ce ar putea rezulta pentru vasele neutre din contactul acestor vase cu minele depuse în apele ruseşti şi turceşti. (Westnik).***